

BG

BG

BG

Комисията на Европейските общности

Брюксел,
COM (2008) 164

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ**

Прилагане/Изпълнение на Европейската политика за добросъседство

{SEC(2008) xx01}
{SEC(2008) xx02}
{SEC(2008) xx03}
{SEC(2008) xx04}
{SEC(2008) xx05}
{SEC(2008) xx06}
{SEC(2008) xx07}
{SEC(2008) xx08}
{SEC(2008) xx09}
{SEC(2008) xx10}
{SEC(2008) xx11}
{SEC(2008) xx12}
{SEC(2008) xx13}

1. КОНТЕКСТ

През последните години Европейската политика за добросъседство (ЕПД) позволи на ЕС и неговите партньори да постигнат видим напредък в задълбочаването на сътрудничеството си и в по-добрата ориентация към нуждите и амбициите на партньорите си. ЕПД се установява постепенно като взаимно ползотворно партньорство за реформи и развитие, помагайки на нашите съседи да се доближат до ЕС, предоставяйки нови предимства на техните и наши граждани и осигурявайки регионална интеграция, която надхвърля границите на съюза. Настоящата Комисия предоставя общ преглед на развитието на връзките на ЕС с партньорите, които са включени в ЕПД¹. Прегледът обхваща периода от ноември 2006 г.² В съобщението на Комисията от декември 2007 г. се посочват областите, в които ЕС трябва да направи повече, особено в търговската и икономическа интеграция, мобилността или уреждането на регионални конфликти.

Структурите и инструментите, в рамките на които се водят диалог и сътрудничество, са вече добре развити. Те са обсъдени в раздел 2. По-важно е интензивното засилване на връзките между ЕС и неговите партньори, подкрепящи широка програма за приемане и прилагане на реформите в посока ЕС в много страни и в широк диапазон от сектори. Раздел 3 представя обобщение на съществения прогрес, постигнат от страните-партньори, както и областите, в които се изискват допълнителни усилия. По-подробна информация може да се намери в конкретните за всяка страна доклади за постигнатия напредък и в докладите за напредъка в секторите, приложени като работни документи. В съответствие с политическото, икономическото, социалното и културното разнообразие между партньорите от ЕПД и поради разликите в последователността и приоритета на техните реформи, тези доклади не могат да се сравняват директно. Анализът на напредъка в управлението, който се съдържа се в настоящото съобщение и в неговите приложения, ще бъде основа за решението за разпределението на средства в рамките на инструмента за управление през 2008 г. Раздел 4 се отнася до многостранното развитие между ЕС и неговите партньори. Заключениеята относно по-нататъшното развитие на двустранните връзки на ЕС със страни партньори са направени в Раздел 5.

2. ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА

Договорни отношения: С източните страните, включени в ЕПД, с изключение на Беларус, Либия и Сирия, са сключени споразумения за партньорство и сътрудничество и с южните страни, част от ЕПД, споразумения за асоцииране.

На основата на постигнатия преди това голям напредък през март 2007 г. ЕС и Украйна започнаха преговори за създаване на Ново засилено сътрудничество, което цели да притегли Украйна сравнително по-близо, като подпомага по-нататъшни вътрешни реформи, интегрира украинската икономика прогресивно във вътрешния пазар и да надхвърли споразумението за партньорство и сътрудничество и плана действие ЕС-

¹ Алжир, Армения, Азербайджан, Беларус, Египет, Грузия, Израел, Йордания, Либия, Ливан, Република Молдова (оттук нататък „Молдова“), Мароко, окупираната територия на Палестина, Сирия, Тунис и Украйна. По причини за краткост терминът „партньорски страни“ ще се използва по-нататък и за окупираната територия на Палестина

² COM(2006) 726.

Украйна, когато е възможно. Оттогава се състояха седем кръга на преговори и двете страни се ангажираха силно в развитието на нова амбициозна рамка за развиващите се отношения. След приключването на процеса на асоцииране на Украйна към СТО през февруари 2008 г. в същия месец започнаха преговори за задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия като основен елемент на Споразумението за засилено сътрудничество.

През октомври 2007 г. Съветът прие нови заключения относно искането на Либия до Комисията да внесе проект за преговорни директиви с оглед на създаване на бъдещо рамково споразумение между ЕС и Либия. Комисията представи такива през февруари 2008 г. ЕС предлага цялостно партньорство с Беларус, при условие че Беларус ще направи конкретни и убедителни стъпки в посока на демократизация, зачитане на правата на човека и на върховенството на закона. Мерките от страна на органите на властта в Беларус относно слабостите в демократичното управление на страната остават ограничени и до сега не беше възможно да се направи прогрес в посока на такова партньорство. В същото време се поощряват контактите на техническо ниво, засягащи въпроси от взаимен интерес. Отношенията между ЕС и Сирия се регулират от споразумението за сътрудничество от 1977 г. в очакване на подписването на проекта на споразумението за асоцииране.

Планове за действие: В следствие на приемането на планове за действие с Армения (ноември 2006), Азербайджан (ноември 2006 г.), Грузия (ноември 2006 г.), Ливан (януари 2007 г.) и Египет (март 2007 г.), вече общо 12 страни решиха да развиват отношенията си с ЕС, като използват това средство да придружава националните реформи и засилването на двустранното и регионалното сътрудничество. По отношение на Алжир на основата на споразумението за асоцииране се проведе политически диалог в редица работни групи и подкомитети. На Съвета за асоцииране през март 2008 г. бе взето решение за създаване на съвместна работна програма, която да определи приоритетите за прилагането на споразумението за асоцииране.

Първият план за действие влезе в сила в началото на 2005 г. В три от случаите (Украйна, Република Молдова и Израел) бе предвиден начален период от три години. Тъй като тези страни постигнаха значителен напредък и в момента техните отношения с ЕС се разглеждат, с цел тяхното съществено задълбочаване, понастоящем и по прагматични причини сътрудничеството продължава на основата на тези планове за действие.

3. ПРОГРАМА ЗА ВЪТРЕШНА РЕФОРМА В СТРАНИТЕ ПАРТНЬОРИ

Политически диалог и реформи

Въпреки че се характеризират с важни общи ключови принципи, процесите на политическа реформа са различават в страните от ЕПД, като отразяват задълженията, които страните са поели в това отношение. В всички източни партньори, част от ЕПД, приели планове за действие, са членки на ОССЕ и на Съвета на Европа, което съдейства за създаването на конкретна програма за реформа, целяща доближаване до основните стандарти, съществуващи в ЕС. Осъществяването на реформи в повечето страни от региона се извърши на фона на икономически растеж и относителна стабилност. В южните страни програмата за реформи се основава на приетите стойности, заложи в Декларацията от Барселона, и използва тях и задълженията на

ООН като база за сравнение. В много страни, в които тези стандарти все още не се прилагат напълно, политическите реформите се провеждат бавно. В случая на Ливан и на окупираната палестинска територия, въпреки осезаемите усилия, политическият контекст все още не позволява да се обърне сериозно внимание на целите на планове за действие. Като цяло политическият диалог и програмата за реформи на партньорите от ЕПД са силно диференцирани и следващите забележки трябва да бъдат разглеждани с оглед на индивидуалните планове за действие и докладите за постигнатия напредък.

Много страни, особено Република Молдова и Армения, въвеждат реформи за засилване на *демократичните си институции*. Това включва, в случая на Република Молдова, законодателни мерки, свързани с парламентарни реформи и местно самоуправление, а в случая на Армения, разделение на властите, включващо увеличени правомощия на Народното събрание и подобро местно самоуправление. Мароко стана член на Комисията от Венеция на Съвета на Европа. Страната постигна напредък в съдебната отчетност на членовете на правителството и в реформата на местното самоуправление. Египет въведе пакет от промени на Конституцията с цел, наред с други неща, да прекрати извънредното положение в страната до юли 2008 г. Йордания прие нов закон за общините, който предвижда преки избори на членовете на общинския съвет и кметове (с изключение в Аман) и по този начин да доведе до напредък в насърчаването на местната демокрация. Връзките между парламентите могат да изиграят важна роля в по-нататъшното развитие на парламентарната култура. Усилията на Европейския парламент, изразени в неговия доклад от ноември 2007 г. за ЕПД, за засилване на сътрудничеството му с парламенти на страни партньори, ще бъдат главен фактор в тази връзка.

В много от страните партньори бяха проведени президентски, парламентарни или местни *избори*. Това бяха важни сигнали за развитието на демокрацията. В Република Молдова местните избори през юни 2007 г. бяха организирани общо взето добре и предложиха на избирателите действителен избор, въпреки че се забелязаха някои недостатъци, особено относно равноправния достъп на всички кандидати до медиите. След изборите за Горната камара в Египет, председателството на ЕС излезе с изявление, изразявайки съмнения относно тяхното протичане. В законодателните избори през септември 2007 г. Мароко постигна напредък относно прозрачността на избирателния процес и в разрешаването на достъпа на политическите конкуренти до медиите. Въпреки полемиките за обявяване на предсрочните парламентарни избори през 2007 г. в Украйна се постигна консолидация на демократичния процес. Оценката за изборите бе, че като цяло са протекли в съответствие с международните стандарти за демократични избори. Парламентарните избори в Йордания през ноември 2007 г. се проведоха съгласно законодателство, което не отговаря на някои международни стандарти. Йордания не прие международни наблюдатели на изборите. В *Грузия предложението за отсрочване на президентските избори за есента на 2008 г. доведе до граждански вълнения и налагането на извънредно положение*. В отговор на безпокойството, че тези събития се увеличават, президентските избори се проведоха през януари 2008 г. Те показаха редица недостатъци в избирателния процес като небалансирано медийно участие на кандидатите, използване на държавни средства за избирателни цели, докладвани действия за сплашване на избиратели и нарушения в броенето и представянето на гласове. Трябва да им се обърне внимание, ако Грузия иска да постигне целите на плана за действие в областта на политическите реформи. В Армения президентските избори през февруари 2008 г. протекоха до голяма степен в съответствие с международните стандарти. Все пак липсата на ясно разграничаване между държавни и партийни функции и необходимостта от равен достъп на

кандидатите до медиите бяха споменати като проблеми, които следват да бъдат решени. Загриженост предизвика също така извънредното положение, което бе въведено след изборите.

В някои случаи избирателната активност може да бъде индикатор за нивото на доверие сред гражданите, че те имат възможност да оказват политическо влияние. В гореспоменатите избори се констатира следната избирателна активност: Република Молдова – 52 %, Египет – 31 %, Украйна – 63 %, Мароко – 37 %, Йордания – 54 %, Грузия – 56 % и Армения – 69 %.

Някои страни (особено Армения, Грузия, Република Молдова и Мароко) въведоха мерки за засилване на независимостта и прозрачността на *съдебната власт*, ключов елемент в политическите реформи. Общото ниво на *корупция* остава обезпокоително в повечето страни партньори. Грузия, Република Молдова, Мароко и Украйна взеха контрамерки, като проверка за корупция в законодателни актове преди приемането им, задължително деклариране на имуществото за висши служители или повишаване на съзнанието. Ограничени стъпки в посока на създаване на прозрачна, отговорна и ефективна обществена администрация се предприеха в Армения, Азербайджан, Грузия, Йордания, Ливан, окупираната палестинска територия и Украйна.

По отношение на *правата на човека и основните свободи*, Йордания (през декември 2006 г.) се присъедини към Незадължителния Протокол(НП) за търговията с деца, детската проституция и детската порнография към Конвенцията за правата на детето. Египет (през февруари 2007 г.) и Йордания (през май 2007 г.) се присъединиха към НП за деца в условията на въоръжен конфликт към същата конвенция. Грузия, Република Молдова, Мароко и Украйна постигнаха напредък по отношение на ратифицирането на редица международни конвенции. Много от страните взеха мерки за засилване на институциите, отговорни за наблюдение и защита на правата на човека: засилена бе ролята на омбудсмана в Армения и Азербайджан; в Република Молдова се създава национален превантивен механизъм съгласно НП към конвенцията срещу изтезанията; в Египет Националният Съвет за правата на човека прие национален план за действие за гарантиране и защита на правата на човека.

Украйна (през юли 2007) се присъедини към втория НП (премахване на смъртната присъда) към Международния пакт за граждански и политически права. Много страни запазиха де факто моратория върху *смъртното наказание*, а Йордания намали броя на престъпленията, които се наказват със смъртна присъда. В много страни партньори продължава да се съобщава за случаи на изтезание и малтретиране, въпреки че са с различни нива на честота и характер. Често се случват инциденти при предварителното задържане и в затворите. Определен напредък се постигна в предотвратяването на изтезанията и на малтретирането, например в Грузия, Република Молдова и Украйна. Тунис и Мароко постигнаха известен напредък в съдебното преследване на извършители. В много страни партньори от ЕПД съществува загриженост относно независимостта на медиите и *свободата на словото*. Армения отбеляза напредък в засилването на свободата на медиите. В редица от страните се постигна напредък във *равнопоставеността на половете*. В Египет официално се забрани обрязването на женските полови органи; в Мароко промяна в Гражданския кодекс позволява прехвърляне на гражданство чрез майката; а в Тунис бе започната процедурата по ратификация на НП към конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация на жените. Увеличи се участието на жени в политическия живот в Йордания, Република Молдова и Мароко. Направиха се стъпки за подобряване

условията на националните *малцинства* в Грузия (чрез осъществяването на програми за интеграция), в Република Молдова (с приемане на план за действие за подпомагане на ромското малцинство) и в Украйна (ратифициране на Европейската конвенция за гражданството). Във връзка с основните *трудови права* в редица страни все още са проблематични ратификацията и прилагането на конвенциите на МОТ.

По отношение на *изглаждането на регионални конфликти* ЕС води отворен диалог с всички страни партньори. Република Молдова и Украйна работиха в тясно сътрудничество с ЕС във връзка с усилията за разрешаване на проблема с Транснистрия. Мандатът на мисията на ЕС за гранична помощ на Молдова и Украйна бе удължен до края на ноември 2009 г. В окупираната палестинска територия се поднови мисията на ЕС за обучение на полицаи (EU POL COPPS), а министри от ЕС посочиха тяхната готовност за възстановяване на мисията за гранично наблюдение (EU BAM Rafah) веднага, щом условията го позволят. През есента на 2007 г. в Грузия започна прилагането на пакет от мерки за изграждане на доверие в Абхазия и Южна Осетия; въпреки това напредъкът в посока на уреждане на тези конфликти е ограничен. Въпреки неофициалната среща между президентите на Армения и Азербайджан през юни 2007 г. напредъкът в разрешаването на конфликта в Нагорни Карабах също е ограничен. Египет и Йордания изиграха важна роля в подновяването на арабската мирна инициатива, като участваха в комитета на Арабската лига и в срещата в Анаполис през ноември 2007 г. Неотдавна се подновиха преговорите за статута на Западна Сахара, но досега е постигнат малък напредък.

В заключение повечето страни партньори от ЕПД отделят все по-голямо внимание на подобряването на управлението на миграционните си потоци и на задълбочаването на сътрудничеството с ЕС относно тази важна политика.

Социо-икономически реформи

Макроикономическото развитие на повечето страни партньори от ЕНД през 2007 г. се отличи с голям икономически растеж. В Република Молдова, растежът се забави някак поради последствията от сушата. В Мароко селскостопанската продукция също бе засегната от сушата. В Ливан политическата нестабилност засегна икономиката. Страни със значителни приходи от енергийния отрасъл, като например Азербайджан, постигнаха най-голям процент на растеж. Дефицитите на държавния бюджет и общото задължаване като цяло останаха под контрол. В някои страни инфлацията нарасна, което бе следствие преди всичко на глобалното увеличаване на цените на стоките, а в някои случаи увеличаването на паричните суми бе съмнително. Двустранната търговия между ЕС и партньорите от ЕПД се увеличи значително, което засили връзките ни, докато търговските баланси и дефицитите по текущи сметки на повечето страни партньори се влошиха. В редица случаи финансирането на дефицитите се извършва чрез по-големи чужди преки инвестиции. Израел и Йордания отчетоха подобрения в търговския си баланс. В случая на Йордания трябва да не се забравя големият търговски дефицит с ЕС. Азербайджан и Армения отчетоха бюджетни и търговски излишъци. Израел запази степента на общия си растеж, намали значително държавния дълг и почти постигна баланс на държавния дефицит. През 2007 г. се затвърди позицията на ЕС като главен търговски партньор на страните от ЕПД, по-специално с присъединяването на България и Румъния.

Армения, Египет, Грузия, Йордания и Тунис постигнаха напредък в подобряването на бизнес средата чрез мерки като опростяване на процедурите за регистрация на

предприятия, намаляване на лицензионните такси или въвеждане на „обслужване на едно гише“. „Евро-средиземноморската харта за предприятията“, в която членуват повечето от южните страни партньори, подсили този процес. Това развитие обаче не доведе до увеличаване на преките чужди инвестиции във всички случаи, особено в средиземноморските страни партньорите от ЕПД. В Египет, Грузия и Република Молдова директните чужди инвестиции достигнаха рекордно равнище през 2007 г.

В повечето страни от ЕПД съществува силно изразена неформална икономика, и е необходимо подобряване на икономическата политика. Въпреки относително високата степен на икономическо развитие повечето партньори от ЕПД продължават да имат висока безработица, особено сред младежта на средиземноморските страни от ЕПД. В Израел и Украйна се отчете постепенно намаляване на безработицата. Главно предизвикателство е въвеждането на нормални условия за работа. Въпреки усилията в някои страни, ролята на жените в социалния и икономически живот не се подобри значително.

През юни 2008 г. Комисията ще публикува своя *Икономически преглед за страните-съседки на ЕС*.

Секторна реформа

В приложението към доклада за напредъка в секторите може да се намери преглед на напредъка в другите политики от плановите за действие на ЕПД, както и някои от показателите за развитието на управлението и икономиката. Като цяло страните партньори от ЕПД постигнаха напредък в трансформирането на отрасловата политика, като приеха стратегии и направиха стъпки в посока на реформи и модернизация и тяхната интеграция към икономиката и пазара на ЕС. Те въведоха ново законодателство и засилиха капацитета на институциите си. Главно предизвикателство остава приемането на вторично законодателство и създаването на административен капацитет за прилагане на реформите. Напредъкът се различаваше в бързина и мащаб между страните и секторите. В няколко страни партньори от ЕПД се наблюдава нарастващ ангажимент за адаптиране на националното законодателство към законите на ЕС, в различна степен и в зависимост от сектора. Освен това финансовата помощ на ЕС се предоставяше все повече с оглед на политическите аспекти и бе насочена към приоритетите за реформи, приети в плановите за действие на ЕПД.

В редица политически области на политиката може да се постигне напредък само в дългосрочен план; по тази причина в доклада за постигнатия напредък редовно се посочват както текущите мерки, така и приключилите мерки за модернизация. Във всички области диалогът между ЕС и страните партньори от ЕПД стана по-интензивен.

Диалогът за секторните политики е решаваща платформа за „партньорство за реформи“, което е резултат от ЕПД. Процесът на създаване на публична администрация, която отговаря на нуждите и правата на гражданите — като въвеждане на бизнес регистрация на едно гише; полицейски и митнически служби, работещи в полза на гражданите и некорумпирани; ефикасно управление на пристанищата с цел улесняване на търговията и транспорта; или достъп до информация за околната среда давайки само няколко примера — представлява, ако той се запази, значителен политически принос за добро управление и върховенство на закона.

4. МНОГОСТРАННО РАЗВИТИЕ

През ноември 2005 г. на срещата на високо равнище в Барселона бе приета работна програма за 5 години и през ноември 2006 г. на срещата на министрите в Тампере евро-средиземноморските партньори приеха работна програма за 2007 г. През 2007 г. бе постигнато много по четирите глави на сътрудничество и двустранният политически диалог, проведен в рамките на ЕПД, продължи да подпомага напредъка в регионалното сътрудничество в много области. Повечето от 21 инициативи, приети в Тампере, бяха реализирани до края на 2007 г. На евро-средиземноморската министерска среща в Лисабон бе одобрен нов набор от инициативи за 2008 г. Диалогът за сигурност и политическите въпроси обърна внимание на редовния преглед на политическата ситуация в Средния изток, на приложението на Кодекса за поведение в борбата с тероризма, задълбочаването на диалога за ЕПЦЦ и въпросите за сигурността, започването на регионален диалог за сътрудничество при избори и инициативи, свързани с гражданско общество, както и на правата на човека и демокрацията. По отношение на икономическото сътрудничество бе отбелязан напредък в следните области: финансово сътрудничество в рамките на механизма за Евро-средиземноморски инвестиции и партньорство (FEMIP), създаване на евро-средиземноморска мрежа от експерти за публични финансиране, преговори в областта на обслужването и правото за създаване на фирми и сформирание на група от високопоставени служители за по-нататъшната работа по осъществяване на Свободно търговско пространство до 2010 и след това. Диалогът продължи също така в широк спектър от сектори, включващ разрешаване на проблемите на средиземноморските партньори, свързани с околната среда. В областта на енергетиката на конференцията на енергийните министри на евро-средиземноморските страни през декември 2007 г. се прие приоритетен план за действие за 2008—2013 г. Що се отнася до културното и човешкото измерение, се целеше по-голяма ангажираност на гражданско общество. Диалогът бе насочен към въпроси като ролята на жената в обществото, висшето образование и научните изследвания и информационното общество. Политическият диалог с партньорите от ЕПД се засили също така след срещата на високо равнище ЕС—Африка в Лисабон през декември 2007 г., на която Африка и ЕС се споразумяха за съвместна стратегия и първи план за действие. На срещата се изрази желание за установяване на по-нататъшно взаимодействие във връзките между ЕС и африканските страни партньори.

През март 2008 г. Европейският съвет одобри принципно създаването на един съюз за Средиземноморската област, *който ще включва страните-членки на ЕС и другите страни с излаз на Средиземно море, които не са членки на ЕС*. Съветът покани Комисията, с оглед на срещата на високо равнище, която ще се състои в Париж на 13 юли 2008 г., да му *представи необходимите предложения за определяне на модалностите на така наречения „Процес Барселона: съюз за Средиземноморието“*. Комисията ще внесе бързо тези предложения и в рамките на този процес ще извърши консултации с южните съседки.

В съобщение на Комисията от април 2007 г. бе представена инициативата „Черноморско взаимодействие“ в отговор на предизвикателствата и възможностите, които изискват засилване на регионалното сътрудничеството в района на Черно море. Тази инициатива се възползва от присъединяването на България и Румъния към ЕС и от процеса на присъединяване на Турция и допълва предприетите предимно на двустранно равнище усилия в рамките на ЕПД и другите политически концепти за този

регион. Инициативата предлага нова платформа за регионално сътрудничество между ЕС, Турция и всички източни партньори на ЕПД, с които има одобрени планове за действие, и с Руската федерация. След приемането на инициативата „Черноморско взаимодействие“ от Съвета, Комисията започна осъществяването на серия от конкретни мерки, предимно в областта на енергетиката, транспорта, околната среда, риболова, миграцията и развитието на гражданското общество. Комисията получи статут на наблюдател в организацията за Черноморско икономическо сътрудничество (ЧИС) и установи работни връзки с нея. На 14 февруари 2008 г. в Киев се проведе среща на министрите на външните работи на ЕС и на партньорите от Черноморско взаимодействие. На срещата се прие обща декларация, която представя Черноморското взаимодействие като обща, дългосрочна цел. През юни 2008 г. Комисията ще представи на Съвета преглед на първата година на Черноморско взаимодействие.

5. ПО-НАТАТЪШНО РАЗВИТИЕ НА ВРЪЗКИТЕ НА ЕС СЪС СТРАНИТЕ ПАРТНЬОРИ

По-нататъшно развитие на плановете за действие

В заключенията си от февруари 2008 г. Съветът подчерта централната роля на плановете за действие за напредъка в осъществяването на целите на европейската политика на добросъседство. Констатираният напредък, представен в настоящото съобщение, подкрепи тази оценка. Плановете за действие са от решаващо значение за работното съдържание на договорните отношения между ЕС и неговите партньори и се развиват като важни опорни точки за общността, която отпуска средства. Тъй като тези отношения се задълбочават и някои от целите са постигнати, а други се договарят, ще е необходима съответна адаптация на тези средства. Самите планове за действие предвиждат възможност за тази адаптация, която ще позволи на страните да отразят нарасналите си амбиции в документ, който да служи за организиране на съвместната им работа. Комисията счита, че такива средства, независимо как са озаглавени, ще продължат да бъдат полезни в контекста на новите договорни споразумения, сключвани с партньорите от ЕПД.

Опитът, събран досега при осъществяването на първото поколение на плановете за действие, показва, че бъдещите адаптации на документите трябва да бъдат насочени по-точно към специфичните цели и възможности на страните партньори, като отразяват различните отношения между ЕС и неговите партньори и същевременно да допринасят за приемането на реалистични мерки в посока на доближаване до законодателството и стандартите на ЕС. Това разграничаване ще доведе до поемане на по-голяма отговорност от страна на страните партньори.

Главните особености на плановете за действие, като например че са относително специфични, времево ограничени и насочени към определено действие, трябва да се запазят и подобрят. Също така една по-ясна последователност на мерките, взети при осъществяване на целите на плана за действие, би се оказала полезна. Най-общо трябва да се запази обхватът на плановете за действие (като например броят на включените сектори), тъй като те представят разнообразието на отношенията, които ЕС установява с партньорите си. Трябва да се направи реалистичен преглед на това в какъв мащаб се осъществяват плановете за действие.

Бъдещо развитие на отношенията с партньорите

ЕПД придобива все по-голямо значение като инструмент за развитието на по-интензивни и плодотворни отношения между ЕС и неговите партньори. ЕС трябва да продължи подхода си към 1) засилване и изпълнение на политиката, за постигане по-голяма полза от нея, 2) стремеж за поддържане на постепенен, целящ резултати и диференциран курс и 3) готовност за задълбочаване на отношенията с избрани партньори, когато това е оправдано и желано от страна на съответните партньори.

С четири страни съвместната работа за осъществяване на планове за действие се засили толкова, че е оправдано едно особено задълбочаване на отношенията с ЕС. Това ще последва по начин, който ще бъде определян от специфичните условия, в съответствие с общата философия на ЕПД, която включва принципа за одобрените бази за сравнение. С **Украйна** ще се създаде нова амбициозна рамка за подобно партньорство посредством бързо напредващи преговори за Ново споразумение за засилено сътрудничество, което ще включва условия за създаване обширна и всеобхватна зона за свободна търговия. **Република Молдова** отбелязва значителен напредък в прилагането на нейния план действие от ЕПД и показва силна политическа воля за по-нататъшен напредък. Съветът от февруари 2008 г. прие, че на основата на постоянен напредък ЕС е готов да обмисли изготвянето на ново споразумение, което ще бъде адаптирано към интересите на Република Молдова и ще надхвърля границите на СПС. Също така напредват дискусиите с **Мароко** за конкретен начин за постигане на „статута на напреднала държава“, който може да се реализира като широк пакет, който наред с важни мерки относно мобилността на хората, включва напредък относно въпроси за повторно допускане. По отношение на Израел съветна група разглежда, в кои области връзките с ЕС могат да се разширят до специален статут; това би трябвало да включва както задълбочаване на политическия диалог, ангажиращ Израел много по-тясно с икономиката и пазара на ЕС, така и в редица ключови политики на ЕС.

Ще продължи съвместната работа с **Йордания** и **Тунис** в широк спектър от сектори, като се използва съответната за всяка страна програма за реформи.

В другите страни осъществяването на планове за действие на ЕПД започна относително скоро. В отношение на **Армения**, **Египет** и **Грузия** успешният старт предоставя възможност за по-нататъшен напредък, като трябва да се вземат под внимание специфичните обстоятелства и цели на страните. Също така напредва работата с **Азербайджан** в редица сектори, като например сътрудничеството по енергийни въпроси.

В случая с **Либия** и окупираната **палестинска** територия, планове за действие на ЕПД ще предоставят солидна основа за реформи, когато условията позволят по-голям напредък. Междувременно продължават контактите на различни равнища, за да изградят доверие и капацитет. Срещата на Съвместния комитет с палестинските власти, запланивана за второто тримесечие на 2008 г., има за цел подновяване на съвместното приложение на неговия план за действие.

С четири страни от ЕПД не са договорени никакви планове за действие, но в някои случаи е възможен напредък в по-нататъшното развитие на отношенията. С **Алжир** изпълнението на споразумението за асоцииране напредва добре; връзките се задълбочават бързо в области като енергетика и миграция. Отношенията с **Либия** се подобриха чувствително; Комисията предлага преговори на целенасочено и широко обхватно споразумение с тази значима страна. Връзките със **Сирия** могат да засилят на основата на проект за споразумение за асоцииране, когато политическите обстоятелства го позволят. На министерско ниво отношенията с **Беларус** остават ограничени поради

вътрешната ситуация в страната, но в същото време продължават контактите на техническо равнище. Откриването на делегация на ЕС в Минск ще направи възможно засилването на тези контакти, както и връзките с гражданското общество в Беларус.

По-видима политика

През декември 2006 г. съобщение на Комисията отбелязва необходимостта от увеличаване на видимостта/ясността в политиката за европейско добросъседство, за постигане на напредък в поемането на отговорност в процеса на реформи и да се засили подкрепата на ЕС за доближаването на неговите съседи до съюза. Заедно с конференцията в Брюксел през септември 2007 г., която събра министри и представители на гражданското общество от ЕС и от страни партньори, през 2007 г. се наблюдава засилване на общото обществено съзнание в много страни партньори относно задълженията от плана за действие, както и фокусиране на граждански обществени организации върху ЕПД. В рамките на ЕС важно е засилване на отношенията с нашите съседи се пренесе в центъра на политическия дебат. Комисията ще гради на основата на тези постижения, в сътрудничество с другите институции, държавите-членки и страните-партньори.